2. İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN DOĞUŞU VE GELİŞİMİ

Bir inanç sistemi olarak İslamiyet, İslam Kültür ve Medeniyetinin kaynağıdır. Bu medeniyet, Hz. Âdem'e (a.s.) vahyin gelişiyle başlar. Hz. Âdem'le (a.s.) ilgili kıssaya göre Allah (c.c.); dürtülerine ve bencil isteklerine göre değil, Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarına göre aklını kullanması için Hz. Âdem'e (a.s.) uyarılarda bulunmuştur. İlk insan Allah'ın (c.c.) hitabı ile terbiye olmuş ve iman nuru ile aydınlanmıştır. Bu nedenle insanlık tarihi, ilkellikten medeniyete doğru bir ilerleme değil; medeniyetin kaynağından sapma ve ona yeniden dönülmesi şeklinde biçimlenmiştir. Vahyin kaynağına dönmeleri için insanlığa peygamberler gönderilmesiyle medeniyet süreklilik kazanmıştır. İslam Medeniyeti, bu peygamberler halkasının sonuncusu olan Hz. Muhammed'le (s.a.v.) birlikte olgunlaşmış ve kemale ulaşmıştır.

7 bk. Ziya Gökalp, Hars ve Medeniyet, s. 60.
8 bk. Erol Güngör, Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik, s. 15.
9 bk. Erol Güngör, İslam'ın Bugünkü Meseleleri, s. 93.
10 bk. Nurettin Topçu, Kültür ve Medeniyet, s. 15.
11 bk. Yılmaz Özakpınar, Kültür ve Medeniyet Anlayışları ve Bir Medeniyet Teorisi, s. 42.

İslam'ın doğduğu sırada Arap Yarımadası ve çevresindeki devletler

Müslümanlar tebliğ, fetih ve ticaret yoluyla diğer kültür ve medeniyetler ile sürekli ilişki içinde oldular. Farklı toplumların tecrübelerinden ve medeni birikimlerinden -tevhid ilkesine zıt düşmemesi koşuluyla yararlandılar. Onların inançlarını, düşünme biçimlerini, kavramlarını, kurumlarını, ekonomik sistemlerini, siyasi düzenlerini, ilmî miraslarını yakından tanıdılar. Müslümanların önyargısız, iletişim ve etkileşime açık bu yaklaşımları, İslam Medeniyetinin gelişimini kolaylaştırdı. Müslümanların kuşatıcı tasavvur ve tutumu ise İslam Kültür ve Medeniyetinin başka toplumlarda karşılık bulmasını ve kısa zamanda yayılmasını sağladı.